

ési hirdetmény.

ason a város tulajdonához... 1883. nov. 19.

Kállay Imre polgármester.

SAVANYU-KÚT... MATTONI'S... GIESSHÜBLER

ra hangolást,

vitást

zongorákat

ffer Sándor

lakik Buttyányi utca

2554. sz. a.

szoklevel... minden... czimü

Előfizetési árak: Helyben és postán küldve...

A lap szellemi részét illető minden jogdíj...

Előfizetési helyben: TELEKODI K. LAJOS és IS. OSÁTHY KAROLY...

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Négy hasábol petti sorát 5 kr.

Hirdetések felvételnek a kiadó hivatalban...

Név nélküli vagy bármilyen titkolt kérésre nem vesztünk figyelmet.

A diktátor.

(K.) Tisza Kálmán kormányelnöknek nyilatkozatai azt sejtetik velünk, hogy nékie már nem is elég a miniszterelnökség...

Azonban ez a nagy Bismarcknak sikerülhet ugyan, de a kis Tisza Kálmánnak bajosan, bár kicsiben már is azzá lett a fejet hajtó többség vállain és épen ebből meríti ő Excellenciája azon nagy elbizakodását, hogy mint miniszter úgy merje az ellenzékét nem csak fenyegetni, de mindjárt reája is fogni azt, hogy forradalmárok; honnan merítette ezen alaptalan vádját a kormányelnök ur...

No hát ez bizony be is fog következni, még pedig mielőbb, mert hát úgy történt az eddig valamennyi elvekkal játszó és renegáttá vált nagyreményű fiaival hazánkban! Annál fogva a véle is, és még több másokkal is meg fog történni — a mostani dualizmus alatt, mely Magyarország egy igaz fiának sem kedves intézmény.

Hát bizony forradalom készül az országban de csak a kormányelnök ur megbuktatására és ez is alkotmány engedte módon. Ha ugyan meg nem előzné azt Bécs, mely már is oly mérgesen szólalt fel Tisza miniszter elnök ur fenyegető szavaira, mert az még ott is fáj! Bizony pirulhatna a magyar parlament többsége azon, hogy már Bécs is megunt a Tisza Kálmánnak határt alig ösmerő nagylelkűségét az ország és nemzet kárára, melyben annak pártja is ludas; és ez talán az oka, amaz előre kellőleg meg nem gondolt parlamenti nyilatkozatainak; no hát ezt mi még a vidékeken is értjük és azonnal meg is magyarázzuk e nyilatkozatok lövegeinek igazi célpontját. Lássuk csak etaláljuk-e?

A kormányelnök belátta azt, hogy nékie jól bétanított fejbőlítő pártja levén, már nem is tarthat attól, hogy ő Excellenciája a mellett kisebbségben maradhason, tehát azért a Bécs felől fuvó csipős szellő ellen is kellene takarót kerítenie, nehogy mihamarabb a kedvelt hívnükre, a leköszönésének legkegyelmesebb elfogadása lépje meg! Kellott tehát a föld legloyálisabb nemzetét a magyart, képviselőikben forradalmárnak kiküldeni, pedig nem jó lesz az ördögöt a falra festeni, mert hátha álmában is megjelenik az illetőnek borzadalmára! Azért csinálnunk kellene banni azzal a türelmes nemzettel, mely őt oly hosszú ideig megtúrta ott, a hol van, és a honnét ő Excellenciája ma már merő jó kedvből forradalmárokká avatta fel a nemzetet... türelmének jutalmául!

No de azért mégis be fog következni az, hogy hamarabb út Tisza leköszönésének, vagy leköszönésének órája, — mint az általa — oly meg nem gondolt módon proklamált forradalom legalább Magyarországon! Akkor aztán a nemzet is elmondhatja, hogy mént meg uram barátaimtól, mert az ellenemről majd meg őrizem én magamat.

Itt és ebben culminálna a kormányelnök ur ki nem érdemelt — hatalmas fenyegetései és forradalmárokká felavattatása a nemzetünk képviselőinek. Mi részünkről bizony nem hiszük, hogy képes lenne a majd ezer évig fennálló magyar nemzet történelméből feltüntetni azt, hogy mikor csinálta a magyar nemzet forradalmát...? Ha volt, mert volt olyan is — azt mindig Bécsben csinálták, ott szöfték annak rosszul font hálóját, de a mely mindig Bécsnek kárára végződött! Igaz, hogy nálunk is hagyott sok és mély gyászt emlékül, de azért nem

veszett el a nemzet, mint elveszett p. o. Lombard-Velencze.

Tehát Felsőbüki Nagy Pált boldogult Ferencz császár azért hívatta fel Bécsbe királyi szóra, mert az lett neki besugva, hogy Nagy Pál az 1809. és következő évben I-ő Napoleonnal épen a forradalom tárgyában pertraktált volna, menyire mást látott és tapasztalt Ferencz császár, midőn a felcizált oda nyilatkozott, hogy: »Felséges uram! én vagyok forradalmár vagy az ország? Én alkuszom első Napoleonnal e tárgyban, ki már majd három éven át érintetlenül hordom zsebemben annak felhívó levelét — imé itt van, méltóztassék legkegyelmesebben felbontani és megistartani!!!

Hát tisztelt kormányelnök ur, ez az a forradalmi nemzet? így szokott azon ország eljárni, a mely forradalomban szereti hazája jövőjét feltalálni? Hatalom bírása már sokakat felkapott, de épen úgy földhöz is dobott — ezt ne tessék még legnagyobb hevében sem elfeledni, mert a tulbizakodásnak is meg vannak utóféjdalmai; melyek nem ritkán a sirig kísérik az oly embert.

Jövőre pedig ovakodni méltóztassék egy egész nemzetet forradalmárokkul decretálni, mert az nem csak nem illő dolog, de nem is szabad azt épen a kormány padjairól oly határozott módon hirdetni; tegyen a mit és mennyit tehet jobb tudata szerint, de egy nemzetet, mely oly türelmes, midőn párnáit feje alól eldoboltatják Boszniáért, és Horvátországnak fennállhatóságáért és bizonyos subvenciókért, még pedig túri ezt minden felháborodás nélkül, akkor azt a nemzetet nincs joga senki isten fiának forradalmárokkul decretálni, legkevesébb a kormány-nak.

Csak ennyit kívántunk most megjegyezni kormányelnök urnak a parlamentben tett nyilatkozataira, mely az országban bizony igen rossz benyomást tett, hogy nagyon szép az orvatosság egy nemzet nevével — mit jövőre ajánlunk is — mert majd még etaláljuk hinni Bécsben és akkor majd Br. Philipovic fog az elnöki székből tlni. Quid tuuc.

Az új fiumei kormányzó beigtatása. Fiume város közönsége a mily ünnepléses, ep oly szívélves fogadással kívánta bizalmát tanusítani új kormányzója, Zichy Ágost gróf irányában. A kikötő összes hajói és tárai, a köz- és magánépületek zászlóikban állanak; a consulatások díszzászlókat tűztek ki. Az állomástól a kormányzó palotájáig az ut hosszán mindkét felől magas árbozcokor nemzeti és városi színeket viselő lobogók és jelvények lengenek s az árbozcokor között nagy tömegben vonul a nép az állomás felé, hova a tüzoltó testület teljes díszben, élén zenekarával kivonult. A városi képviselő-testület, — élén Ciotta podestával, diszmagyar öltövényben a vonat megálló helyén már állást foglalt. Mellettük a kormányzóság személyzete Vallencsics miniszteri tanácsossal, továbbá a tengerészeti hatóság, a réshivatal s a tengerészeti iskola összes személyzete Németh miniszteri tanácsos vezetésével, aztán a pénzügyi tisztviselők s több más hivatal személyzete sorakoztak. — Dél előtt 10 órakor robogott be az új kormányzót hozó vonat a feszült várakozásban levő nagy közönség általános üdvözlése között. Minden szem azon kocsi irányult, melyből az új kormányzó kilépett. Ciotta podesta a kormányzót néhány üdvözlő szóval fogadta és bemutatva Frankovic és Thierry alelnököket. Ezután a két miniszteri tanácsos, kik hasonlóan diszmagyarban voltak, tolmácsolták tiszteletüket főnöküknek. Erre Zichy Ágost a kormányzó a legtisztább olasz kiejtéssel csengő hangon következőleg válaszolt: »Nagyságos podesta ur! Tisztelt urak! Fogadják legmelegebb köszönetemet, azon sziveségökért, hogy előlme kifáradtak s engem oly kitüntet szíveséggel fogadtak. Öröm tölti el keblém újra látva e szép és rokonszenves éventelt teljes örömet s egész munkásságomat szentelni fogom! A közönséget kellemesen lepte meg

a szép beszéd, melyre minden oldalról riadó „eljen” és „evviva” kiáltás hangzott fel. Zichy Ágost gr. kormányzó ezután Ciotta podesta által kísérvé, elfogadta ennek kocsiját s együtt beülve, megindult a menet. A bevonulás a díszfogatok hosszú sorával, a zajosan éljenző néptömeg között, szép, verőfényes és meleg időben a legszebben sikerült.

Közös miniszteri konferencia. Gr. Kálnoky közös külügyminiszter és Kállay Béni közös pénzügyminiszter Tisza Kálmán miniszterelnökkel hosszabb ideig értekeztek. Tíz órakor a király ő Felsége Kálnokyt kihallgatáson fogadta; ezután a külügyminiszternél rövid közös miniszteri értekezlet volt, tizenegy óraig három óráig pedig ő Felsége elnöke alatt közös miniszteri konferencia tartott, melyen gr. Kálnoky, gr. Bylandt-Rheidt, Kállay Béni, gr. Taaffe, Lovag Dunajewski, br. Pino, gr. Welsersheimb, Tisza Kálmán, gróf Szapary Gyula, br. Kemény Gábor miniszterek és br. Beck altábornagy vezérkari főnök voltak jelen. E konferencián különböző, a monarchia mindkét államát közösen érdeklő vasutügyek tárgyalattak.

Apponyi Albert gróf pártvezér. Eruszt Kelemen tiszteletere, névnapja alkalmából, az egyesült ellenzék tagjai — száma névze 42, nagy lakomát rendeztek, a mely az által nyert jelentőségben, hogy az ott elmondott beszédek kiválóan politikai színezetet adtak az egészenek. Az első beszédet mondta Apponyi Albert gróf a párt. Erre felemelkedett helyéből Grünwald Béla és egy hosszabb beszédében kifejté, hogy bár eddig is hallgatólag Apponyi Albert grótot ismerte a párt vezérének, szükségesnek tartja, hogy — miután — ép úgy, mint a hadsereg, egy politikai párt sem lehet vezér nélkül — az egyesült ellenzék Apponyi Albert grótot nyilvánosan is vezérének elismerje és annak kiküldt. A jelen volt képviselők nagy lelkesedéssel éltették a fiatal pártvezért, Bittó István szintén Apponyi Albertre, a pártvezérre emelte poharát. Ezután Apponyi Albert gróf szerényen arra kérte barátjait, hogy ne csináljanak személy-kérdést. De a képviselők a mellett maradtak, hogy az ő pártvezérük Apponyi Albert gróf. Mit szólnak ehhez Sennyei báró, és Szilágyi Dezső?

Az új ipartörvény. Valahára erről is hallottunk valamit. Annyi panasz, annyi fájdalmas felkiáltás, annyi iparos congressus és hírlapi vezércikkkezés után a kormány kezdi belátni, hogy az iparosok érdekében tenni kell, megbizta tehát Matlekovics Sándort, az ipar és kereskedelmi miniszterium államtitkárát, hogy egy újabb czéliszűrt ipartörvényt dolgozzon ki. Az új törvényjavaslat 170 szakaszból áll, tehát jóval terjedelmesebb, mint a mostani, melynek 106 szakasza van. Új kategóriá benne az „engedélyezett ipar”, mely eddig az alakban nem volt. Ide tartoznak a vendéglő és kocsma pálinkamérés. kávéház és kávéház, zsbáru, helykövetítő, kéményseprő, személyszállítás, nyilvános helyeken személyes szolgálat teljesítés, építés, mérés és orvosságok előállítás s eladása s a kártyakészítés ipara. Az építési ipar csak a képzettség igazolása mellett üzhető. A többi iparág üzése szabad. Az ipartüzésre való jelentkezésnél Budapesten 10 frt, 10,000 lakosságú városokban 5 frt, ezen aluli helységeken 1 frt fizetendő a községi pénztár részére. Tanulók csak írásbeli szerződés alapján, mely az elsőfoku iparhatóság előtt kötetendő, vehetők fel. A tanulói viszony tart legalább is addig, míg a tanuló tizenötödik esztendőjét elérte. A tanulói viszony megszüntével az iparhatóság lajstromot vezet, melybe minden tanuló beíratik. Minden községben, melyben legalább 30 tanuló van, azok számára külön tanfolyam nyitandó. Ennek költségeit a községek viselik, melyek e czélra 5% adót vehetnek ki. Ez iskolák a földművelési, ipar és keretkedelmi miniszterium felügyelete alatt állanak. Legények és gyári munkások részére „munkakönyv” alakítottatik. Az iparhatóság erről lajstromot vezet, melybe minden segédmunkások is felvehetők. Az iparosok kívánságára törvényhatósági joggal rendelkező tanácsú városokban az ipar és kereskedelmi kamarák meghallgatása után ipartestületek (szövetkezetek) alakíthatók. Többféle ipar részére egy és ugyanazon városban több testület is alakulhat. Kereskedők, gyárosok, részvénytársulatok a belépésre nem kötelezhetők. Első foku iparhatóságok: a községekben a szolgabíró, törvényhatóságoknál vagy rendezett tanácsú városokban az iparhatóság, Budapestben a kerületi iparhatóság. Az elsőkü iparhatóság egy városi tanácsos elnöke alatt, vagy rendezett tanácsú városokban a polgármester elnöke alatt két iparosból áll. E czélra az összes iparosok ötven ülököt választanak, a kik közül felváltva kettő fungál.

A másodfoku iparhatóság az alispán vagy a polgárm. elnöke alatt négy iparosból áll.

KARCZOLATOK. (Vagy, vagy. — Napoleoni korszak. — Cromwellről.)

Nem tudom én, hogy mit gondoljak hát erről a Verhovay-ügyről. A magyar társadalom az összes magyar sajtó szavára hitte el vétkeességét és Kozma Sándor ur volt ezen veszélyes kártyajáték osztója, keverője.

Most már azt olvassuk, hogy Verhovay Gyula mentelmi jogát nem kéri ki az alsó háztól.

Hát annyit tény, hogy ha Verhovay Gyuláról kisl, miszerint ő nem oly nagy mértékben bűnös, mint minőnek a lapok szavára elhittük, akkor a magyar sajtó hitelessége hosszú, hosszú időre megszűnt s oda, a hová Verhovay Gyulát lökték, a közvélemény méltatlankodása Kozma urat kell hogy állítsa.

Tertium non datur.

Nagyon, nagyon hamar itélünk. Még csak a vádlót hallottuk s már is elíteltük a vádlottat, a kiről most már nagyon valószínű, hogy áldozatává lett az általa folytatott s nem egyszer helyesléseinktől kísért harcoknak.

Mintha csak kényelmes hidnak tekintenek arra nézve, hogy rajta keresztül lépdeljenek vissza... Canossába.

Ismételjük — nem merünk itélni ma sem. Kozmának egész létezése függhet a harc kimenetelétől, a lapoknak egész hitelük; nem bihettük, hogy mindezt kockázatni merjék. De viszont kiszámítottuk azt is, mire képes a bosszúvágy és aztán a mi korunk kezd hasonlítani a III. Napoleon korához, melynek miniszterét bátran bihatják Tisza Kálmánnak és bizonyos rendszerét könnyen plántálhatják át hozzáuk Kozma Sándor és Thaisz Elek.

És még se merünk itélni. Csak annyit mondunk és ismételünk, miszerint szeretnők, hogy ezen III. Napoleoni korszaknak is érjük már meg a Sedanját!

„Ideje már valahára, hogy henyélesteknek e helyen, melyet minden erkölcs megvetése és minden vétek gyakorlása által bemocskoltatok, véget vessetek. Ti nem vagytok egyéb, mint egy csoport pénzimádó gézengúz, kik mint Ezsau hazátok katagytalencsét eladnátok. Isteneket mint Judás egy-két ezüstdarabért elárulnátok; maradt e valamely jó erkölcsnek csak árnyéka is köztetek? Van-e csak egy vétek is, melyet magatokénak ne mondhatnátok? Vallástok egy hajszálnyival sincs mint a lovamnak, egyedül az arany az Isteneitek és vajon melyik az közületek, ki lelelkimereget a megvesztegetésnek felne áldozta volna? Van-e egy is köztetek, ki csak legkevesébb is gondoskodott volna a közőjóról? Ti mocskos sőpredék! Nem gyaláztok-e és szent helyet, nem tettétek-e Isten templomát tolvajok barlangjává? Hamis tudományotok s eszeveszett mesterségek által egész nemzetet elűt utálatosokká tettétek ti, kik a nép által azért küldtetek ide, hogy a vétkeket frtsátok, magatokat a legsúlyosabb vétkekkel terheltétek meg! Országotok hozzám kiáltoz, hogy ezt az Augiás óját bezárván, törvénytelen hivalkodástoknak véget vessetek, a mit ezennel teljesítek — Isten segédelmével, ki erőt és hatalmat adott. Parancsolom annakokéért — halálos büntetés alatt — hogy e helyről mindjárt eltakarodjatok. Noszati megvásárlott szolgáráb, igyekezzetek innen kipusztulni. Nesztek!”

Ezen épületes szónoklatról, minden félreértés kikerülése végett megjegyezzük, hogy 1853-ban mondatott el Cromwell által az — angol parlamentben. Gili B.

*) Ez a „Nesztek” szó természetesen nem napidíjjakat, vasuti engedményeket, rendjeleket stb. jelentett... Szerk.

Az iparoskőr művelődési szakosztályának ülése.

— Nov. 26. —

Az iparoskőr művelődési szakosztálya tegnap este nagy jelentőségű ülést tartott, a tagok felette — csekély érdeklődése mellett; mindössze kilenczen voltak jelen. Pedig nem kisebb fontosságú tárgyak kerültek megvitatás alá, mint lapunk szerkesztőjének a „Debreczen” 233-ik számában a művelődési szakosztályhoz intézett ösmeretes ajánlata és a Dr. Szántó Sámuel által készített munkakör.

Elnök, K. Tóth Kálmán megnyitja beszéde után szakosztályi jegyző előre bocsátja hogy ő megbízataa teljesítésénél két szempontot vett tekintetbe u. m. a szakosztálynak viszonyát különösen a nagy választmányval, általában pedig az egész körrel szemben és magát az ügyrendet. Ehez képest az általa kidolgozott és a szakosztályi ülésen kisebb-nagyobb módosítással el is fogadott program két főrészt tartalmaz. A következő pontokat foglalja magába: a művelődési szakosztály kiegészítő része az iparoskörnek, de azért működésében önálló, s tisztviselőit a körből és választmánytól függetlenül választja üléseit; melyek rendszeresen havonta tartatnak, az elnök hívja egybe; a szakosztály legalább két hetenkint ösmeret-terjesztő felolvasásokat tart, melyek tartására Debreczen intelligenciájának kitűnősegét kerli föl, sőt — a mennyiben a kör anyagi ereje megengedi, ilyenmő felolvasások vegyett a budapesti irodák és művészek társasága tagjai közül is törekedni fog nemcsak meggyerüni; gondoskodni szűkebb körű szakfelolvasásokról is az ipar teréről, gyakorlati mutatóval kkal összekötve; figyelemmel kísérni az egyes iparágak fejlődését, az új találmányokat s azokat ismerteti és töle lehetőleg iparmintákat is szervez be; tanulmányozza a helyi iparviszonyokat s módokat keres a helyi hanyatló iparágak felvirágoztatására; jutalmakat tűz ki az iparos tanulóknak számára, melyeket ösmeretesen oszt ki, kiváló sulyt fektetve, nem annyira a tanulmányi előmenetelre, mint inkább az erkölcsi magaviseletre; a lapok és könyvek megrendelése ügyében javaslatot terjeszt a nagy választmány elé. Végül külön kell megemlékeznünk a dr. Szántó Sámuel által előterjesztett ügyrend azon pontjáról, mely iparos-iskola látogató bizottság felállítását javasolja a művelődési szakosztály kebeleiből. Idevonatközzöl dr. Király Ferenc az ön módosítványt adja elő, hogy a szakosztály ez ügyben a tanügyi bizottsággal lépjen érintkezésbe, így már meglevő és pedig törvényes alapon támaszkodhatván, ez általa is tövésnek tartott tervezet. Miudkét javaslat a választmány csütörtökön tartandó ülése elé fog terjesztetni, a fentebbi pontokkal együtt.

Ezután Gáspár Imre föntebb említett javaslatára kerülvén tárgyalás alá, hosszas, élénk vita után a következő határozat hozott: „A művelődési szakosztály mellett a Debreczenben és a környékén élő iparosok körében a művelődési és elismerési horderejét annak, hogy városunk irodalmi és művelődési szempontok szempontjából a városunk szívesen lát mindenkit az ajánlottak között a körbe, felhatalmazván az elnököket, hogy az illetőket levél útján a belépésre fölkérje.” Szesztina Lajosnak köszönve nyilvánították általa a kör számára felajánlott két német-, ipar- és kereskedelmi lapért; egyszersmind az elnök bejelenti, hogy korábban megígért felolvasást, szorgos elfoglaltatása miatt kénytelen vasárnaphoz egyhétre halasztani. Rajta kívül felolvasásra vállalkoztak még: nt. Csiky Lajos „a vasárnap megszenteléséről Angliában és Skotziában” és Gáspár Imre ur: „az iparosok a költészetben” témáról. Ezzel az ülés véget ért.

A »DEBRECZEN« TÁRCZAJA.

Száraz bogáncsok.

Tragikum.

(A la Heine.) Macska járt bent a kamrában, Husz cent ki az ablakon, Ezért az ur gyanyájában, A... dajkát üt nyakon.

Kibukik a szög... A sok rossz állapot közül Leginkább hármat nem lehet Eltűkölni: a nagy náthát, Butaságot, és szerelmet.

Borongó.

Egy jószívű dráma-író.

(A „Figuró”-ból.)

Berthelin ma újra esküvel felfogadta, hogy soha, de soha nem lesz ezután senkivel munkatárs. Most már csakugyan itt az ideje, hogy komolyan meg is tartsa, a mit felfogadott, mert hiszen a tegnap esti csúfos kudarcot is csak az ő nyakába szóta valamennyi lap. Megvallja az igazat, azt a tegnapi bukást semmiféle nyomdafesték nem festhette rósz aszintre, mert ha némelyik szépirodalmi, vagy politikai újság nagy kegyesen mégis védőszárnya alá fogta szegény fejét: azoknak a vigasztaló szavaknak olyan nagyon keserű volt az ízük, hogy jobb szerette volna megengedni. Akadt ugyan, hallatlan! egy pár olyan is, mely magaslatú sorok kíséretében felemeltette szer-

* Belföldi hírek. Népgyűlés. M. Szigeten intézkedés következett, hogy a törvényszéki börtönök a piac közepén a templommal és a gimnáziummal szemben akarják elhelyezni, népgyűlést tartatott. Ötszáznál több polgár egyhangulag fogadta el az indítványt, hogy a merénylet meggátálása végett küldöttség vigyen kérvényt a miniszterelnökhöz. — R a m b e r g báró tábornagy, kir. biztos tegnap este Budapestre utazott, résztvevő a horvát ügyekről folytatandó miniszteri értekezletben.

— Nemet-spanyol. Valenciából s Madridból érkezett távirati tudósítások szerint igen rokonszenvesen fogadták a két városban Alfons király vendéget, a német trónörökösét. A pályaháznál megjelentek a hivatalos személyiségeken kívül Spanyolország főnemességének tagjai is, s hosszú kocsisorban kísérték a palotához a fejedelmi vendéget. Valenciában, a főkapitány palotájában tartott banketten felköszöntött mondott a trónörökös Alfons királyra, Spanyolországra s Valenciára városra, mely oly szíves fogadtatásban részesíté. A polgármester válaszában Nemetországra, Vilmos császárra s a trónörökösre emelte poharát s kifejezést adott azon óhajának, hogy fenn maradjon a két állam közti barátságos viszony.

— Hajdumegye tisztújítási mozgalmainak másik irányát tudvalevőleg L e n g y e l Imre alispánjelölt, a helybeli m. kir. törvényszék birájának pártja képviseli. A párt tagjai — a mint tegnap említők — szintén szervezkedtek. Megváasztották elnöknek Kovács András bősörmenyi polgármester, jegyzőnek pedig Vég Pált (Szoboszlóról.) A végrehajtó bizottság következőleg alakult meg: elnök: Kovács András bősörmenyi polgármester, tagjai U. Szabó Mihály és Lévai Márton. Nánásról: Kállay Imre, Sebestény Lajos és Ujvári Béla; Dorogról: Nagy Miklós polg. és Farkas Pál; Hadházi: Hadházi Endre; Szoboszlóról: Fogthúsi Sámuel, Vég Pál. — A kijelölések eredménye a következő: Alispán: Lengyel Imre. Főjegyzői állás: (egyelőre még nyílt kérdés marad.) Tiszti ügyész: Szinay Gyula. Árvaszéki elnök: Kálmán György. Házi pénztárnok: Kovács István. Ellenőr: Uzonyi Imre. Pénztári tisz: Kovács Agoston. 1-ös aljegyző: Ferenczy Elek (esetleg Csajkos helyett szolgabíró.) 2-ik aljegyző: Veszprémi Zoltán (esetleg első aljegyző.) 3-ik aljegyző: Kállay Elek. Számvevő: Somosi Mihály. Utbiztos és alszámvevő: Farkas Albert főorvos; Varga Géza. Járásorvos: Rhénes Imre. Nádudvari szolgabíró: Oláh Károly. Nádudvari segédszolgabíró: Fogthúsi János. Ujvárosi szolgabíró: Csajkos Gyula (fel nem lépés esetén nyílt kérdés.) Ujvárosi segédszolgabíró: Budaházy Ödön. Az árvaszéki elnökül a régiék jelöltettek ki.

Hajdumegye rendkívüli közgyűlése.

Második nap.

Debreczen, 1888. nov. 27.

A mai közgyűlésen már alig volt jelen 6-7 bizottsági tag; a tegnapi mára maradt elintézése a debreczen-nánási vasút érdekében megajánlott összegnek kölcsön útján fedezése iránt Bősörmeny, Dorog és Nánás városok képviselői által hozott határozatoknak és a jegyzőkönyv hitelesítése majdnem kivétel nélkül a tisztviselők jelenlétében folyt le. A tegnapi gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után tárgyalás alá vétettek a debreczen-nánási vasút kölcsöneinek a három érdekelt hajdu városon eső része mikénti fedezése ügyében az illető városok által hozott, a megyéhez felterjesztett határozatok. Oláh Károly megyei jegyző s előadó felolvasta először is Bősörmeny város közgyűlésének ide vonatkozó jegyzőkönyvi kivonattal Lengyel Imre és Uzonyi Péter által benyuj-

tott határozati javaslatokkal valamint az Uzonyi Péter és társai föllebbezésével együtt.

Szinay Gyula nem tartja tárgyalhatónak ez ügyet úgy mint a bősörmenyi közgyűlés többsége, mely Lengyel Imre javaslatát magáévá tette, hogy t. i. többet ne kerüljön a megyei zóld asztalra, nem tartja pedig azért mert a magyar jelző- és hitelbank megyei jóváhagyást kíván eme határozatra, de ezt a bizottsági közgyűlés most meg nem adhatja a szükséges okiratok hiányában; Nánás és Dorog városok határozatait még kevésbe lehet elintézni, mivel csak most érkezvén be, még az állandó választmány sem tudta tárgyalni, de meg a szükséges mellékletek ezekhez sem csatoltattak. Ezek ügyében érdemleges határozatot kellő törvényes formák megtartása mellett csak is egy új rendkívüli közgyűlés hozhat, melyet meg nemely késedelmező város és község jövő évi költségvetésének tárgyalása is szükségessé tesz.

Lengyel Imre szerint a mostani közgyűlés is tárgyalhatja érdemileg Bősörmeny határozatát, mire Gál Mihály, Szinay Gyula s mások hozzászólása után az állandó választmány javaslata, mely megerősíti Bősörmeny közgyűlésének határozatát és Uzonyi Péter s társai föllebbezését, mint alaptalant elveti, elfogadattott.

E szerint Bősörmeny városa a debreczen-nánási vasút törzs-részvényeiből az általa elfogadott 100,600 forint értékűnek fedezetül a magyar jelzőlag hitelbanktól fölvehet 115,000 forintnyi kölcsönt, 92-tő árfolyamu jelzőlag levelekben a város birtokaira, és kisebb királyi haszonvételeire betáblázható; a törlesztés és kamat-fizetés 5.62% mellett a város jövedelméből, esetleg községi pótdoból félévenként 3232 forinttal történik 50 éven keresztül.

Nánás és Dorog városok határozataira pedig végezetett, hogy azokat december közepé táján tartandó rendkívüli megyei közgyűlésre a szükséges fölszereléssel ellátva, ujjalag terjeszsek be. Ezzel a gyűlés a jegyzőkönyv hitelesítése után véget ért.

A tegnapi közgyűlés tárgyalásaihoz, melyeket térszűke miatt röviden közölhetünk, pótlólag a következőket csatoljuk: A jövő 3 évre megválasztandó állandó választmány tagjaira elrendelt választás, szavazat szedő bizottság elnökeül a főispán Lukács Dezso, tagjaiul Osváth Ferencz, Fekete Sándor, jegyzőül pedig Oláh Károlyt nevezte ki, azon utasítással, hogy szavazati jogot csak a régi bizottsági tagok gyakorolhatnak.

Csege község az újonnan módosított megyei szervezési szabályrendelet szerint, a nádudvari járáshoz csatoltattott. Az itt említett megyei szervezési szabályrendelet, melyet egy 30-as bizottság készített 7 főszerben felöleli a megye ügykezelési, a központi árva-pénzkezelési, és minden egyéb autonóm kormányzati ügyébe eső dolgokat; ugyanezen bizottság, és az állandó választmány javaslatához képest elrendeltett Hajdu vármegyének eddig kiadott összes rendeleteinek könyvalakban ki-nyoma ása.

B. Ujvárosnak az 5000 frteyi költséggel előirányzott jegyzői lak építése azon föltétellel hagyott helybe, ha az építésre árlejtést hirtet s ennek eredményét, valamint a részletes terveket a megyei közgyűlésre fel-terjeszti.

Dorog, Egyek, V-Pécs, Alsó- és Felső-Józsa alispán által szigorúan utasítottak a jövő évi költségvetés mielőbbi benyújtására.

Elnök, sőt majdnem személyeskedésbe átménő vitát idézett elő a közmunka és utépítészeti pénztár megvizsgálására a mult okt. 1-én és folytatólagosan tartott közgyűlésből megbízott küldöttség jelentése, melyre Rászó Gyulának a mult közgyűlésen az illető pénztár

kezelése elleni fölszólalása szolgáltatott okot. A vitában, hol Bősörmeny és Szoboszló városok is sikra keltek egymás ellen, élénk részt vettek: Osváth Ferencz, Lukács Dezso, Uzonyi Péter, Gál Mihály, Fekete Sándor, Karap, Kovács, Szabó Mihály bizottsági tagok. Végre is Rászó Gyula fölszólalása alaptalannak jelentvén ki, az állandó választmány jelentése az egészen rendben talált szóban forgott pénztár állásáról örvendetes tudomásul vétetett.

A gazdasági teendők felszabadítása ügyében a belügyminiszteri körrendeletre Szabó Mihály, Kállay Imre és Lengyel Imre fölszólalása után elhatározottott, hogy a rendezett tanácsú városok külön hivassanak fel ily szabályrendeletek készítésére, míg a nagy és kis községek számára Szinay Gyula elnökölte alatt egy választmány készítsen ily szabályrendeletet.

Helyi hírek.

* Van e járvány? Tegnap tartotta heti rendes közgyűlést a járványügyi bizottság. Ez alkalomból jelezve lett, hogy az utolsó héten vörhenybeteg lett 26 gyermek, s elhunyt 4. A roncsolt toroklob 10 gyermekem tört ki, de nem lett áldozata egy sem. A járványos betegségnek föllépése óta 244 (!) betegülési eset fordult elő. Arra nézve, hogy az utcai népisiskolák bezárassanak a bizottság azon nézetben van, hogy az egészen fölös dolog, a jelenlegi állapotok tekiutetbevétele mellett. (Világos! mikor eddig 224 a beteg s jövő héten valószínűleg 3-400 lesz belőle és így tovább.)

* Népesedés. A mult hétről a következő népesedési adatokat közölhetjük: s z ü l e t e k a ref. egyháznál 11 fiú és 14 leány, összesen 25 gyermek; e közül törvénytelen 2 leány, kik közül 1 halva született. Az evangélikus egyházban 1 fiú; a róm. kath. egyházban 1 fiú 3 leány, összesen 4 gyermek; 1 leány törvénytelen. A zsidó vallásnál született 1 leány. A szülöttek összes száma 31. Meghalt ugyanezen idő alatt 25 egyén; többet 6. Öt éven alóli gyermek elhalt 6; vörhenyben elhunyt 4 gyermek, toroklobban 2.

* A vöröskereszt egyesület helybeli fiókegyesülete szombaton délután az ügyek elintézése czéljából szűkebb körű értekezletet tartott a polgármester elnölete alatt. Most az egyesület anyagi viszonyait kitűntető táblázat készítése van munkáltaiban.

* A színház köréből. Holnap lép fel először a híres kezeten művész Unthan, ki hegegnél fog. Látni fogjuk Ditrói urat, egyik legjobb szerepében, Kuaabe („A miniszter előszobájában”) s Nyilassy urat, mint Fipsz-et, a rég nem látott Fipsz című bohozatban.

* Színházi hírek. Nagyon érdekesnek ígérkezik a jövő színházi hét. Első sorban már vasárnap új népszimtművet látunk Gerő Károlytól, a népszínház kedvelt: „Turi Borcsa” című kassza-darabját. Kedden jut a l o m j á t é k les; színre kerül: „Ördög és a párisi vak leány”, Kissné Hegyesi Mari javára. Aztán jön a várva-várt Koldus diák operette, melyből ma már együttes próák is tartatnak. — Csütörtökön újból Unthan a kézünelküli művész mutatja be magát, ki holnap a délutáni vonattal jön városunkba. A b e t e g ü l é s e k szintársulatunknál napirenden vannak, most Z á v o d s z k y Teréz fekszik roncsolt toroklobban. — Ugyancsak a jövő héten kerül színre a Csalhatatlan Ábrányi jeles vig-

ne felejtse valahogy! Most pedig rohanok Félixnek is megmondani...

Eljátszották a darabot s meg bukott tatarosan. A színészek azt sem tudták, hol áll a fejük; amint ily esetben sokszor megtörténik, a kezdetleges darab egyes részleteit, egész mondatokat kifejeztettek, s már régebben betanult szerepekket cseréltek fel. Legkivált az utolsó c s o m ó t érte el a g y a z o s végzet. Az illető színész, kinek azt mondania kellett, elmondta ugyan, de öt percczel előbb, mint kellett volna, úgy hogy, mikor Félixnek a szerepe csak akkor kezdődött volna, mert addig egy hangot sem szóltott, egyre kiabálta: „J ó l v a n u r a m, é r t e m; h o l n a p r e g g e l n y o l c z ó r a k o r t a n u i m o t t l e s z n e k ö n n é l.” S aztán ott hagyta a faképnél szó nélkül, ugy annyira szó nélkül, hogy a közönség hangosan felkaczagott. Teljes, kétségtelen lett a bukás.

Luchot és Broidot csak azon voltak most, hogy jó hírnevet minden áron megmentsek. „Mit akar ön mivelőnk? förmétek egyik kritikusra, hiszen csak ránk toltta Berthelin!”

Lám ezt nyerte a jó szívet, amiért másonkönnyű akart! Ezzel köszönte meg neki, amiért saját érdekeit mellőzte magát lette nevétségessé! Tovább is játszik még ily csúf szerepet? Ez a lecke, amit most kapott, eszére térítheti, ha van egy csepp kis eszekeje. Eel is tette magában, hogy ezután nem fog senkivel együtt dolgozni, még névtelenül sem, nem olvassa át többet senki kéziratát, siket marad minden ajánlatra, minden kecségetetésre. Máskülömben rendelkezésére áll neki egy biztos eszköz arra, hogy kibuvhasson a

játéka, me oszta. * A szobén áll... példabeszéd... g á l t u n... végén a n... megeléged... fogamozott... dícsomszer... tanintézetb... hogy a nag... fához kötö... tották. A... szerencsétl... kal. A csay... be a város... kapott ruha... frisebb k... a gonosz... kijátszani... * Baj... sunkat, ho... felvilágosít... ehhez has... nyitni. * Szin... „Kis herce... kedves dala... vált a kifő... foglalkoztat... (ma) és H... czegné) az... zellátak, n... Halmainé s... brillirozni... Órley k. a... szokott. Egy... „Boccaccio... kuma, mely... vesebb; ug... jól adta, kif... V á c z i V i... a részt is... a-ok közöl... csinosan me... szereplők k... emeljük ki... neki buzdul... idyllje az at... voltak s ferr... ur, mint vev... púpos dalát... a „Folyik a... dudolgatva... közönség a... kában oszlot... * Megi... nap délután... keznie, 5 ór... késéssel jött... 6 órakor ka... hogy ugyan... * Köny... től „Agabus... szed jelent... az orsz. ref... Az emelked... * A fö... földművelés... 50,989. szám... jelző állomá... Hajdu-Boszo... kintettél ar... gazdaközös... be szükségül... évi február... leiratnak m... kesztőségét... lapja utján... séget értesít... 24. Gróf D... számából ki... * Ahe...

Az iparoskör művelődési szakosztályának ülése.

Nov. 26. — Az iparoskör művelődési szakosztálya tegnap este nagy jelentőségű ülést tartott, a tagok felette — csekély érdeklődése mellett; mindössze kilenczen voltak jelen. Pedig nem kisebb fontosságú tárgyak kerültek megvitatás alá, mint lapunk szerkesztőjének a „Debreczen” 233-ik számában a művelődési szakosztályhoz intézett ösmeretes ajánlata és a Dr. Szántó Sámuel által készített munkakör.

Elnök, K. Tóth Kálmán megnyitó beszéde után szakosztályi jegyző előre bocsátja hogy ő megbízatása teljesítésénél két szempontot vett tekintetbe u. m. a szakosztálynak viszonyát különösen a nagy választmányiával, általában pedig az egész körrel szemben és magát az ügyrendet. Ehez képest az általa kidolgozott és a szakosztályi ülésen kisebb-nagyobb módosítással el is fogadott program két fő részre oszlik és a következő pontokat foglalja magába: a művelődési szakosztály kiegészítő része az iparoskörnek, de azért működésében önálló, s tisztviselőit a köről és választmányától függetlenül választja üléseit; melyek rendszeresen havonta tartatnak, az elnök hívja egybe; a szakosztály legalább két hetenként ösmeret-terjesztő felolvasásokkal rendez, melyek tartására Debreczen intelligenciájának kitűnősegét kerli föl, sőt — a mennyiben a kör anyagi ereje megengedi, ilyen művelődési feladatokat a budapesti irodák és művészek társasága tagjai közül is törekedni fog nemcsak megvitatni; gondoskodik szűkebb körű szakfelolvasásokról is az ipar teréről, gyakorlati mutatókkal kiegészítve; figyelemmel kíséri az egyes iparágak fejlődését, az új találmányokat s azokat ismereti és töle telhetőleg iparmintákat is szervez be; tanulmányozza a helyi iparviszonyokat s módokat keres a helyi hanyatló iparágak felvirágzására; jutalmakat tűz ki az iparos tanulóknak, melyeket ösmeretesen oszt ki, kiváló sulyt fektetve, nem annyira a tanulmányi előmenetelre, mint inkább az erkölcsi magaviseletre; a lapok és könyvek megrendelése ügyében javaslatot tesz a nagy választmány elé. Végül külön kell megemlékeznünk a dr. Szántó Sámuel által előterjesztett ügyrend azon pontjáról, melyi iparosiskola látogatási bizottság felállítását javasolja a művelődési szakosztály kebeléből. Idevonatközlő dr. Király Ferenc az ülést módosítványt adja elő, hogy a szakosztály az ügyben a tanügyi bizottsággal lépjen érintkezésbe, így már megvív és pedig törvényes alapon támaszkodhatván, ez általa is üdvösként tartott tervezet. Mindkét javaslat a választmány csütörtökön tartandó ülése elé fog terjesztetni, a fentebbi pontokkal együtt.

Ezután Gáspár Imre főntebb említett javaslata kerülve tárgyalás alá, hosszasan, élénk vita után a következő határozat hozott: „A művelődési szakosztály mellett a tanügyi bizottság kebelében, felhatalmazván az elnököt, hogy az illetőket levele útján a belépésre fölkerje.” Szesztina Lajosnak köszönet nyilatkoztatik általa a kör számára felajánlott két német, ipar- és kereskedelmi lapért; egyszersmind az elnök bejelenti, hogy korábban megígért felolvasást, szorgos elfoglaltsága miatt kénytelen vasárnapra egy hétre halasztani. Rajta kívül felolvasás vállalkoztak még: nt. Csiky Lajos „a vasárnap megszenteléséről Angliában és Skotziában” és Gáspár Imre ur: „az iparosok a költségekben” témáról. Ezzel az ülés véget ért.

A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.

Száraz bogáncsok.

Tragikum. (A la Heine.)

Macska járt bent a kamrában, Huszt csent ki az ablakon, Ezért az ur gyanyójában A... dajkát ité nyakon.

Kibukik a szög... A sok rossz állapot közül Leginkább hármát nem lehet Eltűkolni: a nagy náthát Butaságot, és szerelmet.

Borongó.

Egy jószívű dráma-író.

(A »Figaró«-ból.)

Berthelin ma újra esküvel felfogadta, hogy soha, de soha nem lesz ezután senkivel munkatárs. Most már csakugyan itt az ideje, hogy komolyan meg is tartsa, a mit felfogadott, mert hiszen a tegnapi esti csufos kudarcot is csak az ő nyakába szóta valamennyi lap. Megvallva az igazat, azt a tegnapi bukást semmiféle nyomdafesték nem festhette rózsaszínre, mert ha némelyik szépirodalmi, vagy politikai újság nagy kegyesen mégis védő-szárnya alá fogta szegény fejét: azoknak a vigasztaló szavaknak olyan nagyon keserű volt az ízük, hogy jobb szeretne volna megengedni. Akadt ugyan, hallatlan! egy pár olyan is, mely magasztaló sorok kíséretében felemlítette szer-

* Belföldi hírek. Népgyűlés. M. Szigeten intézkedés következtében, hogy a törvényszéki börtönöket a piac közepén a templommal és a gimnáziummal szemben akarják elhelyezni, népgyűlést tartott. Ötszáznál több polgár egyhangulag fogadta el az indítványt, hogy a merénylet megállítására végett küldöttség vigyen kérvényt a miniszterelnökhöz. — R a m b e r g báró tábornagy, kir. biztos tegnap este Budapestre utazott, résztvevő a horvát ügyekről folytatandó miniszteri értekezletben.

— Nemet-spanyol. Valenciából s Madridból érkezett távirati tudósítások szerint igen rokonszenvesen fogadták a két városban Alfonz király vendéget, a német trónörökösét. A pályaháznál megjelentek a hivatalos személyiségek kívül Spanyolország főnemességének tagjai is, s hosszú kocsisorban kísérték a palotához a fejedelmi vendéget. Valenciában, a főkapitány palotájában tartott banketten felköszöntőt mondott a trónörökös Alfonz királyra, Spanyolországra s Valenciára városra, mely oly szíves fogadtatásban kísérték a palotához a fejedelmi vendéget. Valenciában, a főkapitány palotájában tartott banketten felköszöntőt mondott a trónörökös Alfonz királyra, Spanyolországra s Valenciára városra, mely oly szíves fogadtatásban kísérték a palotához a fejedelmi vendéget. Valenciában, a főkapitány palotájában tartott banketten felköszöntőt mondott a trónörökös Alfonz királyra, Spanyolországra s Valenciára városra, mely oly szíves fogadtatásban kísérték a palotához a fejedelmi vendéget.

— Hajdumegye tisztújítási mozgalmának másik irányát tudvalevőleg Lengyel Imre alispánjelölt, a helybeli m. kir. törvényszék bírájának pártja képviseli. A párt tagjai — a mint tegnap említettük — szintén szervezkedtek. Megválasztották elnöknek Kovács András bőszi örményi polgármester, jegyzőnek pedig Vég Pált (Szoboszlóról.) A végrehajtó bizottság következőleg alakult meg: elnök: Kovács András bőszi örményi polgármester, tagjai: U. Szabó Mihály és Lévai Márton. Nánásról: Kállay Imre. Sebestyén Lajos és Ujvári Béla; Dorogházról: Nagy Miklós polg. és Farkas Pál; Hadházi: Hadházi Endre; Szoboszlóról: Fogthúti Sámuel, Vég Pál. — A kijelölések eredménye a következő: Alispán: Lengyel Imre. Főjegyzői állás: (egyelőre még nyílt kérdés marad.) Tiszti ügyész: Szinay Gyula. Arvaszéki elnök: Kálmán György. Házi pénztárnok: Kovács István. Ellenőr: Uzonyi Imre. Pénztári tiszt: Kovács Ágoston.

Uzonyi Imre. Pénztári tiszt: Kovács Ágoston. 1-ső aljegyző: Ferenczy Elek (esetleg Csajkos helyett szolgabíró.) 2-ik aljegyző: Veszpremy Zoltán (esetleg első aljegyző.) 3-ik aljegyző: Kállay Elek. Számvevő: Somosi Mihály. Utbiztos és alszámvevő: Farkas Albert főbíró; Varga Géza. Járóorvos: Rhénes Imre. Nádudvari szolgabíró: Oláh Károly. Nádudvari segédszolgabíró: Fogthúti János. Ujvárosi szolgabíró: Csajkos Gyula (fel nem lépés esetén nyílt kérdés.) Ujvárosi segédszolgabíró: Budaházy Ödön. Az arvaszéki elnökeül a régiek jelöltettek ki.

Hajdumegye rendkívüli közgyűlése.

Második nap.

Debrecezen, 1888. nov. 27. A mai közgyűlésen már alig volt jelen 6-7 bizottsági tag; a tegnapi mára maradt elintézésre a debreczen-nánási vasút érdekében megajánlott kölcsön kölcsön útján fedezése iránt Bőszi örmény, Dorog és Nánás városok képviselői által hozott határozatoknak és a jegyzőkönyv hitelesítése majdnem kivétel nélkül a tisztviselők jelenlétében folyt le.

A tegnapi gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után tárgyalás alá vették a debreczen-nánási vasút kölcsöneinek a három érdekelt hajdu városra első része mikénti fedezése ügyében az illető városok által hozott, a meggyez felterjesztett határozatok.

Oláh Károly megyei jegyző s előadó felolvasta először is Bőszi örmény város közgyűléseinek ide vonatkozó jegyzőkönyvi kivonatát Lengyel Imre és Uzonyi Péter által benyúj-

tott határozati javaslatokkal valamint az Uzonyi Péter és társai föllebbezésével együtt.

Szinay Gyula nem tartja tárgyalhatónak ez ügyet úgy mint a bőszi örményi közgyűlés többsége, mely Lengyel Imre javaslatát magáévá tette, hogy t. i. többet ne kerüljön a megyei zöld asztalra, nem tartja pedig azért mert a magyar jelzálog- és hitelbank megyei jóváhagyást kíván eme határozatra, de ezt a bizottsági közgyűlés most meg nem adhatja a szükséges okiratok hiányában; Nánás és Dorog városok határozatait még kevésbe lehet elintézni, mivel csak most érkezzen be, még az állandó választmány sem tudta tárgyalni, de meg a szükséges melléletek ezekhez sem csatoltattak. Ezek ügyében érdemleges határozatot kell törvényes formák megtartása mellett csak is egy új rendkívüli közgyűlés hozhat, melyet még némely késedelmező város és község jövő évi költségvetésének tárgyalása is szükségessé tesz.

Lengyel Imre szerint a mostani közgyűlés is tárgyalhatja érdemleg Bőszi örmény határozatát, mire Gál Mihály, Szinay Gyula s mások hozzászólása után az állandó választmány javaslata, mely megerősíti Bőszi örmény közgyűlésének határozatát és Uzonyi Péter s társai föllebbezését, mint alaptalant elveti, elfogadtatták.

E szerint Bőszi örmény városa a debreczen-nánási vasút törzs-részvényeiből az általa elfogadott 100,000 forint értékűnek fedezetül a magyar jelzálog hitelbanktól fölvehet 115,000 forintnyi kölcsönt, 92-től árfolyamu jelzalog leveleken a város birtokaira, és kisebb királyi haszonvételeire betáblázható; a törlesztés és kamat-fizetés 5.62% mellett a város jövedelméből, esetleg községi pótdoból félévenként 3232 forinttal történik 50 éven keresztül.

Nánás és Dorog városok határozataira pedig végeztették, hogy azokat december közepé táján tartandó rendkívüli megyei közgyűlésre a szükséges felszereléssel ellátva, ujlággal terjeszték be. Ezzel a gyűlés a jegyzőkönyv hitelesítése utáni véget ért.

A tegnapi közgyűlés tárgyalásaihoz, melyeket természetű miatt röviden közlőhettünk, pótlólag a következőket csatoljuk: A jövő 3 évre megválasztandó állandó választmány tagjaira elrendelt választás, szavazat szedő bizottság elnökeül a főispán Lukács Dezső, tagjaiul Osváth Ferencz, Fekete Sándor, jegyzőül pedig Oláh Károlyt nevezte ki, azon utasítással, hogy szavazati jogot csak a régi bizottsági tagok gyakorolhatnak.

Csege község az ujonnan módosított megyei szervezési szabályrendelet szerint, a nádudvari járáshoz csatoltatták. Az itt említett megyei szervezési szabályrendelet, melyet egy 30-as bizottság készített 7 fősében föléll a megye ügykezelési, a központi árwapénzkezelési, és minden egyéb autonóm kormányzati ügyébe eső dolgokat; ugyanezen bizottság, és az állandó választmány javaslatahoz képest elrendeltetett Hajdu vármegyének eddig kiadott összes rendeleteinek könyvalakban ki-nyomaása.

B. Ujvárosnak az 5000 frteyi költséggel előirányzott jegyzői lak építése azon föltétellel hagyott helybe, ha az építésre árlejtést hirdet s ennek eredményét, valamint a részletes terveket a megyei közgyűlésre felterjeszti.

Dorog, Egyek, V-Pércs, Alsó- és Felső-Józsa alispán által szigorúan utasítottak a jövő évi költségvetés mielőbbi benyújtására.

Elnök, sőt majdnem személyeskedésbe átmenő vitát idézett elő a közmunika és utépítészeti pénztár megvizsgálására a mult október 1-én és folytatódóan tartott közgyűlésből megbízott küldöttség jelentése, melyre Rázsó Gyulának a mult közgyűlésen az illető pénztár

kezelése elleni fölszólalása szolgáltatott okot. A vitában, hol Bőszi örmény és Szoboszló városok is sikra keltek egymás ellen, élénk részt vettek: Osváth Ferencz, Lukács Dezső, Uzonyi Péter, Gál Mihály, Fekete Sándor, Karap. Kovács, Szabó Mihály bizottsági tagok. Vége is Rázsó Gyula fölszólalása alaptalannak jelentvén ki, az állandó választmány jelentése az egészen rendben talált szóban forgott pénztár állásáról örvendetes tudomásul vétetett.

A gazdasági teendők felszabadítása ügyében a helyigaznizsteri körredezetre Szabó Mihály, Kallai Imre és Lengyel Imre fölszólalása után elhatározottak, hogy a rendezett tanácsú városok külön hívassanak fel ily szabályrendeletek készítésére, míg a nagy és kis községek számára Szinay Gyula elnökölte alatt egy választmány készítsen ily szabályrendeletet.

Helyi hírek.

* Van e járvány? Tegnap tartotta heti rendes közgyűlést a járványügyi bizottság. Ez alkalomból jelezte lett, hogy az utolsó héten vörhenybeteg lett 26 gyermek, s elhunyt 4. A roncsolt toroklob 10 gyermekem tört ki, de nem lett áldozata egy sem. A járványos betegség főllepése óta 244 (!) betegülési eset fordult elő. Arra nézve, hogy az utcai népiszkolák bezárásának a bizottság azon nézetben van, hogy az egészen fölös dolog, a jelenlegi állapotok tekintetbevételével. (Világos! mikor eddig 224 a beteg s jövő héten valószínűleg 3-400 lesz belőle és így tovább. Szerk.)

* Népesedés. A mult hétről a következő népesedési adatok közölhetjük: s z ü l e t e k a ref. egyháznál 11 fiú és 14 leány, összesen 25 gyermek; e közül törvénytelen 2 leány, kik közül 1 halva született. Az evangélikus egyháznál 1 fiú; a róm. k. th. egyháznál 1 fiú 3 leány, összesen 4 gyermek; 1 leány törvénytelen. A zsidó vallásnál született 1 leány. A szülöttek összes száma 31. Meghalt ugyanezen idő alatt 25 egyén; többet 6. Öt éven alóli gyermek elhalt 6; vörhenyben elhunyt 4 gyermek, toroklobban 2.

* A vöröskereszt egyesület helybeli főkegyesülete szombaton délután az ügyek elintézésére czéljából szűkebb körű értekezletet tartott a polgármester előnölete alatt. Most az egyesület anyagi viszonyait kitüntető táblázat készítése van munkálatban.

* A színház köréből. Holnap lép fel először a híres kezeleten művész Unthan, ki hegegnőni fog. Látni fogjuk Ditrói urat, egyik legjobb szerepében, Knaabe („A miniszter elönt a szobájában”) s Nyilas urat, mint Fipsz-et, a rég nem látott Fipsz című bohózatban.

* Színházi hírek. Nagyon érdekesnek ígérkezik a jövő színházi hét. Első sorban már vasárnap új népszínművet látunk Gerő Károlytól, a népszínház kedvelt: „Turi Borcsa” című kassza-darabját. Kedden jut a lo m j á t é k lesz; színre kerül: „Ördög és a párisi vak leány”, Klissó Hegyesi Mari javára. Aztán jön a várva-várt Koldus diák operette, melyből ma már együttes próuk is tartatnak. — Csütörtökön újból Unthan a kézünelküli művész mutatja be magát, ki holnap a délutáni vonattal jön városunkba. A betegülési és színtársulatunknál napirenden vannak, most Z á v o d s z k y Teréz fekszik roncsolt toroklobban. — Ugyancsak a jövő héten kerül színre a Csalhatatlan Ábrányi jeles vig-

ne felejtse valahogy! Most pedig rohanok Félixnek is megmondani...

Eljártoktat a darabot s meg bukott takarosan. A színészek azt sem tudták, hol áll a fejük; amint ily esetben sokszor megtörténik, a kezdetleges darab egyes részleteit, egész mondatokat kifelejtettek, s már legkisebben betanult szerepekkel cserélték fel. Legkisebb az utolsó csomó t érte el a gázos végzet. Az illető színész, kinek azt mondania kellett, elmondta ugyan, de öt percczel előbb, mint kellett volna, úgy hogy, mikor Félixnek a szerepe csak akkor kezdődött volna, mert addig egy hangot sem szólott, egyre kiabálta: „Jól van uram, értem; holnap reggel nyolc órakor tanuimottlesznek önnél.” S aztán ott hagyta a faképnél nélkül, úgy annyira szó nélkül, hogy a közönség hangosan felkaczagott. Teljes, kétségtelen lett a bukás.

Luchot és Broidot csak azon voltak most, hogy jó hírvéket minden áron megmentsek. „Mit akar ön mivelünk? förmédtek egyik kritikusra, hiszen csak ránk tolt a Berthelin!”

Lám ezt nyerte a jó szívvél, amiért ma sokon könyörült akart! Ezzel köszönetet mond neki, amiért saját érdekeit mellőzte s magát tette nevétségessé! Tovább is jászik még ily csuf szerepet? Ez a lecke, amit most kapott, észére térítheti, ha van egy csepp kis eszeeskéje. El is tette magában, hogy ezután nem fog senkivel együtt dolgozni, még névtelenül sem, nem olvassa át többet senki kéziratát, siket marad minden ajánlatra, minden kecségetésre. Máskülömben rendelkezésére áll neki egy biztos eszköz arra, hogy kibuyhasson a

játéka, mely... oszta. * A cs... szobán állunk... példabeszéd... g á l t u n k ?... végén a nagy... meglegedve... fogamzot me... dicsomszerü... tanintézetbe... hogy a nagy... fához kötöt... tották. A ta... szerencsétlen... kal. A csavar... be a városb... kapott ruhák... frisebb k a r... a gonosz csav... kijátszani az... * Baja... sunkt, hogy... felvilágosítá... ehhez hason... nyitni. * Szinhá... „Kis hercegi... kedves dalam... vált a kifog... foglalkoztatt... (ma) és H... czegné) az l... czelláltak, me... Halmainé assz... brillirozni ha... Örley k. a. is... szokott. Egy... „Boccaccio”-... kuma, melybe... vesebb; ugy... jól adta, kitü... V á c z i Vilma... részt is m... a-ok közül S... csinosan neha... szereplők köz... emeljük ki;... neki buzulál... idyllye az ató... voltak a férj... ur, mint veve... pupos dalát... a „Folyik az... dudolgotva s... közönség a le... kában oszlott... * Megint... nap délután... keznie, 5 óra... késéssel jött... 6 órakor kap... hogy ugyan... * Könyv... től Agabus... széd jelent m... az orsz. refer... Az emelked... * A föl... földművelés... 50,989. szám... jelző állomás... Hajdu-Böszörm... kinteltt arr... gazdakközönsé... be szükséges... évi február... leiratnak me... készítőseget... lapja utján a... seget értesít... 24. Gróf De... számból kin... * A hely...

